

סירוס הדמוקרטיה: "הרפורמה" אינה אלא הפיכה משטרית, וכך גם יש להתייחס אליה

ריכוז כוח שלטוני רחב ובלתי מרוסן בידי רשות שלטונית אחת מהווה איום ממשי על הרשות השופטת, שלאחריו ייתכן וכלל לא נוכל עוד להתהדר בנוצותיה של הדמוקרטיה. כל אזרח רשאי לממש את זכותו ולהפגין, ויש רגעים בהיסטוריה בהם הזכות הופכת לחובה. אנחנו בדיוק ברגע כזה

מוחמד ס. ותד / 18.3.23

ריכוז כוח שלטוני רחב היקף ובלתי מרוסן בידי רשות שלטונית אחת הוא אינו אלא הפיכה משטרית, כזו אשר לא יכולה להתהדר עוד בנוצות של משטר דמוקרטי.

בדמוקרטיה פרלמנטרית, הרשות המבצעת נהנית בלאו הכי מכוח משטרי רחב היקף ועצום. בדמוקרטיה הפרלמנטרית בישראל, הרשות המחוקקת, כרשות מפקחת על הממשלה, נשלטת כולה על ידי הרשות המבצעת. הקואליציה מורכבת מחברי כנסת, ועדות הכנסת נשלטות על ידי יושבי ראש הנמנים עם הקואליציה - וחקיקת חוקים, נשמת אפה של העשייה הפרלמנטרית, נשלטת גם על ידי העיקרון בדבר משמעת קואליציונית, וגם על ידי ועדת השרים לענייני חקיקה. כל אלו הם רק מקצת ממגרעות הדמוקרטיה הפרלמנטרית ככלל, וזו של ישראל בפרט.

הדברים נכונים שבעתיים בהיעדר חוקה כתובה, ונכונים אף יותר כאשר מפעל חוקי היסוד טרם הושלם, רחוק מלהיות מושלם - וכן מעמד המשפטי של חוקי היסוד לוט בערפל. זאת בעוד שניים מעמודי התווך של מבנה חוקי היסוד אינם משוריינים כל עיקר (חוק-יסוד: השפיטה וחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו), מה שמאפשר לרשויות הפוליטיות לרמוס אותם ברגל גסה בכל רוב פרלמנטרי מזדמן.

דווקא במשטר כזה, לרשות השופטת ולשומרי הסף תפקיד אקוטי בפקוח על הרשויות הפוליטיות בכלל ועל הממשלה בפרט. תפקידם לשמור על עקרון שלטון החוק המהותי. חוק אינו הוגן וצודק רק משום שנחקק על ידי כנסת שנבחרה בבחירות כשרות, והוא ההפך מכך כאשר הוא מבטא אבסורד משטרי, הכרוך בשימוש לרעה בסמכות ועושק של קבוצות מיעוט מוחלשות. תפקידם גם לשמור על עיקרון הפרדת הרשויות המהותי. הם מבטיחים כי רשות אחת (הממשלה) אינה דורסת, שלא לומר רומסת, את הרשות האחרת (הכנסת).

...

הכותב הוא דיקאן בית הספר למשפטים ומ"מ סגן הנשיא לעניינים אקדמיים במכללה האקדמית צפת, וחוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי

למאמר המלא:

<https://news.walla.co.il/item/3566289>